

toevlucht te nemen tot loofhout en wordt dus door den nood gedwongen, het eentonige grove dennenbosch te herscheppen in eene gemengde beplanting.

Door schade en schande wordt men wijs, maar hoe groot moet die schade eerst zijn?

C. S.

EEN VOGELPRAATJE.

'k Heb de eer, te mogen vertoeven op eene plaats, die, schertsend, wel eens „het voog'lenparadijs" genoemd is. Dat wil niet zeggen, dat daar alleen de vogels worden beschermd, verzorgd en gevoed, als het noodig is, o neen, ook vele andere dieren slijten er onbezorgd hun goede dagen, en ook voor menschen is het een zéér gezegend oord. Hoe hazen en patrijzen er over denken, weet ik niet; 'k vrees, dat die het slechts voor vijfzesden met mij eens zijn, aangezien ik grond heb voor het vermoeden, dat zij gedurende de laatste maanden van het jaar (de jachtijd) aan chronische hartkloppingen lijden, bij het onafgebroken knallen der jachtgeweren.

Maar voor vogels — uitgezonderd dan snippen, patrijzen en fazanten — mitsgaders voor eekhorentjes is het hier een waar paradijs.

Dit „hier" beteekent zooveel, als dat gedeelte van ons land, dat de Hollanders „den Achterhoek" believeu te noemen, en waar ze dan zoowel Salland als Twenthe plegen bij in te sluiten.

Waar deze twee historische gewesten door een smal beekje gescheiden worden, ligt een fraai landgoed, vol natuurlijke schoonheid; lang zoo „mooi" niet als het Vondelpark of de Scheveningsche Boschjes, met hunnen kunstigen aanleg en goed in elkaar gezette vergezichten, och neen!

't Heeft vele zandwegen, waarin, na een regenperiode, de wielen tot de assen wegzinken, waarin men bij zonnenschijn tot de enkels in het mulle zand zakt, — maar, overschaduwde door beuken of eiken, door welker kruinen het zonlicht gaat als door een zeef, goudplekkend het zand, en het groen van varens en kreupelhout; 't heeft heidevelden, kaal en moerassig, maar vol leven, waar de winden breed over strijken; meevoerend de geuren der paarse heide, der bontbladerige orchideeën en geelschitterende arnica's; denne- en eikebosschen, met schoone lijnen, als eilanden zich verheffend uit de groene zee van het weiland, en jong, krachtig hakhout. En... 't heeft vogels!

Nu lijkt die stellige verklaring wel vreemd, dat op een groot landgoed vogels zijn, maar voor ieder, die met schrik toeziet, hoe goed hier en daar de vogeluitroeiers in hun werk slagen, moet het aangenaam zijn te hooren, dat hier nog vele vogels zijn. Ja, ik geloof zelfs, dat er nog steeds meer bijkomen. De bosschen en het kreupelhout weergalmen 's zomers van 't gefluit en gesjilp (een ieder doet mee, naar zijnen aard) en ze kwinkeleeren bij beurten, en de lucht is vervuld van hun gezang, van den vroegen morgen tot den laten avond, ja tot diep in den nacht rollen de heerlijke tonen van de nachtegaleu van alle zijden.

In dit oord van vrede, waar de vlugge en vreesachtige eekhorentjes hunne sluwheid hebben afgelegd, en zich bijna laten vatten met de hand, daar zijn ook de vogels veel minder schrikachtig; hier hebben ze hunne vrees voor de menschen afgeschud, en nu bouwen ze hunne nestjes soms voor aller menschen oogen open: in een vensterkozijn of in eene pomp. Sluipende, vogeltjes etende katten, zijn hier niet bekend, die worden even onverbiddelijk geweerd, als

listige vogelvangereu, en alleen roofvogels en wezels zijn de vijanden waarmee ze hier te kampen hebben. Maar, nu ik eenmaal kennis heb gemaakt met de onverschrokken dapperheid onzer vogels, geloof ik niet, dat vele prooi van de roofdieren worden; 'k geloof veeleer, dat menige roover beschaamd zijn biezen heeft moeten pakken.

Nu wil ik u mijne ervaring vertellen.

Op een' mooieu zomeravond van het vorige jaar daalden op het voorplein van het oude kasteel, dwarrelend als sneeuwvlokken, een paar uitgeputte jonge vogeltjes neer, welker eerste vliegreis aldus eindigde. Uit medelijden werden de arme dingen opgenomen, in een bedje van hooi gelegd en meegenomen naar mijne kamer, waar ze, om ze van ontijdige vlieg oefeningen terug te houden, den nacht moesten doorbrengen onder een mandje, waar ze althans voor dezen nacht veilig waren voor hun lenige vijanden. Nu moet ik zeggen, niet geweten te hebben, dat onderwijl de oudjes, vol onrust over het lot hunner jongen, in breede krlngen over het voorplein zwierven; zoodat het me nu alleszins begrijpelijk voorkomt, dat ze een zeer persoonlijk lijk, doodelijken haat tegen mij hadden opgevat.

Zelfs wil ik aannemen, dat ze geen flauw vermoeden hadden van de gevaren, welke onmachtige vogeltjes bedreigen, die een nachtleger van harde steenen verkiezen boven een warm nestje, waaruit volgt, dat ze van hun' kant niet de minste reden hadden, mij dankbaar te zijn voor mijne goede bedoelingen, maar dit alles gaf ze nog geen recht zich zóó onhebbelijk tegenover mij te gedragen, als ze zich veroorloofd hebben te doen.

's Morgens al heel vroeg dan, werd ik gewekt door een schel gesnater in mijne aangrenzende zitkamer, veroorzaakt, zooals bleek, door een verontwaardigd ouderpaar, dat, boven op de omgekeerde mand gezeten, een zeer luidruchtige conversatie onderhield met de slachtoffers daaronder, wier gedempte geluiden waarschijnlijk niet goed begrepen werden,

Heftig protesteerende tegen de onwelkome stoornis van mijn binnentreden, wierpen de „tukkertjes" me nog eenige kwaad-aardige blikken toe en namen de wijk door het open venster

Om de uitgeputte kleine dingen nog eenen dag rust te geven, deed ik ze in eene kooi en plaatste die in de vensteropening, waar ze, naar ik verwachtte, door de ouders wel van het noodige voorzien zouden worden. Nauwelijks trok ik dan ook mijn hoofd terug, of daar waren ze al: krampachtig klemden ze zich vast aan de tralies en staken den kleintjes allerlei lekkers toe. Zoo ging het den ganschen dag door: één zwierf rond, om voedsel te verzamelen en de andere zat rustig op een paaltje, nóg geen 4 meter van mijn venster af, om een oogje te houden op de gevangenen, onderwijl o zoo zacht en lief antwoordende op het zwakke kreunen der kleinen, zacht en teeder, als een moeder doet bij de wieg van haar zieke zuigeling.

Totdat op zeker oogenblik één dier onnoozele kleinen zijn kopje wringt door de nauwe tralies van de kooi met inspanning van alle krachten; en, nauwelijks is het hem gelukt, of hij heeft er hartgrondige spijt van, aangezien de tralies nu een uiterst onaangenaamen druk op zijn keel

uitoefenen, en hem het onplezierige gevoel van verstikking geven. Piepend spartelt de beklagenswaardige, wat hij kan, om los te komen, waardoor niet alleen ik, maar ook de oudjes op de paal in beweging komen, om den ongeluksvogel te bevrijden. Maar, in plaats van nu mijne goede bedoelingen te waardeeren, schijnen die zotte ouden me te verdenken, van met allerlei vreeselijke plannen om te gaan, en beginnen ze, fladderend voor mijn raamopening, eene reeks noodkreten uit te stooten, die niet misverstaan konden worden door al de vogels in de buurt, welke waarschijnlijk reeds volledig op de hoogte gebracht waren van de wederrechtelijke vrijheidsberoving van een paar minder-jarigen.

Ten minste, terwijl ik tob om dien dwaashoofd te helpen, zie ik plotseling een twintig vogels van diverse pluimage vóór — neen binnen mijn venster, die, door een werkelijk schrikwekkend lawaai, mij, op hun manier, van mijn heilloos plan willen afbrengen. 't Is een gevlug en gefladder, een gesnater en gekrijsch om dol te worden; de een omzwiert me, fel klapwiekend, en raakt mijn hoofd met krachtige vleugelslagen gevoelig aan; een ander vliegt onvervaard op mij aan en tracht zijnen puntigen snavel door mijn hersenpan te boren; een derde heeft het voorzien op mijn hand, die de kooi vast houdt, en pikt met prijszwaardigen ijver in mijne vingers, luid snaterend zijn makers toeschreeuwend hem te helpen. Maar werkelijk angstwekkend zijn de gebaren van de ouders zelf: op de hoogte mijner oogen en nog geen decimeter daar van verwijderd, oorverdoovend krijschend, maken ze met hun pootjes krampachtige bewegingen, zoodat ik de scherpe nageltjes op minder dan geen afstand langs mijne oogen zie bewegen. In één woord, een zeer geschikt onderwerp voor een nachtmerrie, die geheele vogelaanval, en ten einde raad vlucht ik, daar ik zoo gauw de hand niet door het nauwe deurtje kon terug trekken met kooi en al naar

mijne slaapkamer, deur en venster dichtwerpend: een zeer gepaste maatregel, want na enkele seconden verschijnt de heele doller bende voor mijn raam, in blinde woede tegen de ruiten vliëgend en spijtig met de snavel tegen het glas pikkend.

Nu schijnt bij jonge vogeltjes het afschrikkend voorbeeld niet zóó sterk te werken, als men wel zou mogen verwachten, althans den volgenden morgen moest ik constateren dat één van beide (ik wil hopen, dat het de andere was) zelfmoord had gepleegd, door ook zijn eigenzinnig kopje te wringen tusschen de tralies.

Van af zijn paal scheen de wachthoudende papa het oogenblik te verbeiden, dat ik, door de goedheid van mijn hart gedreven, mijne hand zou uitsteken om te pogen een medeschepsel nog in het leven te behouden.

Ik strek tenminste nauwelijks mijn hand uit naar het deurtje der kooi, pas is mijne hand er half door gewrongen, of een luide schreeuw van hem doet een geheele troep als met eenen tooverslag (ik verdenk ze er van, dat ze kalm boven mijn venster op de dakgoot het teeken hebben zitten afwachten) voor den dag komen, en een nieuwe aanval heeft plaats, terwijl ditmaal een paar indrukwekkende merels in de voorste gelederen streken, en me andermaal op de vlucht joegen.

Hoe het afgelopen is?

Wel, na dien tweeden, nog heviger aanval, hadden ze mij met de klem hunner argumenten overtuigd, dat het niet aan gaat twee vogeltjes, die pas begonnen zijn de edele vliegkunst te beoefenen, onder een mandje of in een kooi op te sluiten, en ik haastte mij den eenig overgeblevene in vrijheid te stellen, die tot mijn niet geringe verwondering, als een volwassen vogel op een zeer fatsoenlijke manier wegvloog en met zijne verrukte ouders verdween in het geheimzinnig halfduister van een zwaarbegroeiden loofgang.

G. B.

De Stekelbaars.

Wederom ben ik dit jaar in staat geweest te genieten van mijn Aquarium; waren het verleden jaar meer reptielen, zooals kikvorschen en salamanders, die ik er in kweekte, ditmaal waren het visschen en wel stekelbaarzen.

Zoodra het zachte weer aanbrak, en de visschen, waarmee ik het bevolkt had, nadat de salamanders op 't land moesten, (goudvisschen, zeelten en vorens) maar eenigszins zonder gevaar van 's nachts te bevriezen buiten in den tuin in mijn geïmproviseerden vijver (een groote zinken

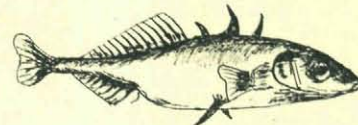
10-Stekelige Stekelbaars.

bak, die eerst gediend had om bloemzaad uit te zaaien) konden, toog ik er op uit, om waterplanten te zoeken.

Zoo vroeg, het was pas einde Maart, is er nog niet veel te vinden, maar ik weet een sloot, die juist in dien tijd vol is met een zekere soort van watermos, groot Bronmos (*Fontinalis Antipyretica*), zooals ik uit de beschrijving van den heer De Hollander in zijn boekje „Het zoet water-aquarium”, meen te moeten besluiten. Ook vond ik er het frissche groen van de voorjaarshaarsteng (*Callitriche Verna* L.) en van de waterranonkel (*Batrachium Heterophyllum*), die

om dezen tijd op zijn mooist is, want later is het heele plantje bedekt onder de algen.

Nadat al deze planten in mijn aquarium geplant waren, kon ik beginnen met het vangen van mijn gasten, waarvoor ik, zooals ik reeds zeide dit jaar de stekelbaars had uitgekozen. In onze slooten komen twee soorten van stekelbaarzen voor, n.l. de Driedoornige stekelbaars (*Gasterosteus aculeatus*) en de tiendoornige (*G. pungitus*). De naam duidt reeds op het onderscheid der beide soorten,

3-Stekelige Stekelbaars.

n.l. dat de eerste 3 en de tweede 10 stekels op den rug vertoont.

Het eerst zocht ik naar de 10 doornige, die begint het vroegst met den nestbouw, n.l. in het einde van Maart of begin April. Deze soort is wel de zeldzaamste in onze slooten en plassen. 'k Was echter zoo gelukkig een pikzwart mannetje te bemachtigen, een nikkertje, zooals de jongens ze noemen. Met de wijfjes kon ik nog wat wachten. Ik gaf hem wat worteltjes van boomen, waarmee hij tus-